

BÜLTEN

Sayı 1- Mart 2023

Asrın felaketinin üzerinden henüz çok geçmedi. KADAM'ın bu ilk Bülteninde yaşadığımız büyük trajediye değinerek başlamak zorunda kaldık. Ülkemizin uğradığı bu büyük deprem felaketinden akılda kalanlardan biri de dünyanın dört bir tarafındaki doksandan fazla ülkeden yardıma koşan arama-kurtarma ekipleriydi. Türkiye'nin karşılaştığı bu elim deprem felaketinden sonra yurtiçi ve yurtdışından yardıma gelen herkese milletçe müteşekkiriz. Depremde hayatını kaybeden insanlarımızın acısı daima yüreklerimizi yakacak.

Değerli İstinye Ailesi,

Değerli Okurlarımız,

KADAM Bülteninin ilk sayısında kamu diplomasisi kapsamındaki bir alandan, insani diplomasiden söz etmek istiyoruz. İnsani diplomasi günümüzün küçülen dünyasında gücü yeten tüm ülkelerin dara düşenlere yardıma koşması anlamına gelmektedir. İnsani yardım yardım yapan ülkelerin yardıma koştukları insanlar nezdindeki imajları olumludur, uluslar arasındaki ilişkiler, hiç değilse bir süre için daha içten ve anlayışlı olabiliyor. İnsani yardım diplomasisinin barışçı ilişkiler için bir vesile oluşturmasının mümkün olacağını düşünüyoruz.

Bültenimizin ikinci konusu ise sağlık diplomasisi. Türkiye, son yıllarda sağlık alanında yaptığı atılımlarla dünyanın çeşitli ülkelerinden çok sayıda hastanın tedavi için geldiği ülke oldu. Bu da ülkemizin uluslararası itibarının yükselmesine yol açmakta. Sağlık sistemimizin geliştikçe Türkiye’de şifa bulmak için yurdumuza gelenlerin sayısında artış olacaktır.

Her ay yayınlanacak Bültenimizde güncel gelişmelere ve kamu diplomasisine ilişkin konulara değineceğiz. Böylece Türkiye’de kamu diplomasisine akademik tartışmalara katkıda bulunacağımıza inanıyoruz.

Saygılarımızla.

Prof. Dr. Osman Can Ünver

KADAM Müdürü

İnsani Diplomasi

(Humanitarian Diplomacy)

Diplomasi faaliyetlerinin hızla çeşitlendiği günümüzde insani diplomasi devletlerin dış politikalarında önemli bir yer işgal etmeye başlamıştır. İnsani diplomasi kavramı, insani hedefleri gerçekleştirmeye yönelik operasyonlar ve programlar için sağlanacak desteği düzenleme ve bu hedeflerin gerçekleştirilmesi için iş birliği yapma üzerine odaklanmaktadır¹. Küresel ulaşım ve iletişim olanaklarının olabildiğince genişlemesiyle bir felaket anında ihtiyaç duyulan uzak coğrafyalara ulaşmak ve yardım etmek insani diplomasının kapsamındadır. Savaşlar, pandemiler, kuraklıklar, açlık ve susuzluk gibi hallerde özellikle yoksul ülkelerin bunların üstesinden kendi başlarına gelmesi genellikle mümkün olmamaktadır. Dışarıdan gelecek yardımlar yaraların sarılması için zaruridir. İnsanlık, bu gerekliliğin bilincindedir.

Devletler yardım faaliyetlerini dış politikalarının bir devamı niteliğinde görmektedirler. Bu boyutuyla insani yardım faaliyetlerinin bir yandan çekicilik anlamında yumuşak gücün gelişmesine katkısı olduğu gibi dünya barışına hizmet ettiği de ortadadır. Küresel iletişim olanaklarının gelişmesi, bilginin hızlı dolaşımı olanağı getirmiştir. Hangi ülkenin hangi sorunu yaşayan bir ülkeye nasıl yardıma koştuğu herkes tarafından bilinmektedir. Şurası da bir gerçektir ki, yine hangi ülkenin ne zaman bir sorun yaşayacağı bilinmemekte, onun için bu yardımlaşma kültürü yaşatılmalıdır.

---

¹ Elif Yıldırım (2019), "İnsani Diplomasının Türkiye'nin Yumuşak Gücüne Etkisi" OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi 13(19), 2562-2591.

Türkiye, son yirmi yılda bu alanda kurumsallığını güçlendirmiş ve faaliyetlerini uzak coğrafyalara yaygınlaştırmıştır. Farklı yardım ve desteklere ihtiyaç duyan, kuraklıklar ve gıda krizleriyle boğuşan ve ciddi ekonomik sorunlarla boğuşan Afrika'daki bazı ülkelere şefkat elini uzatan Türkiye'nin bu atılımının zamanla siyasal sonuçları da olmuştur. İşte bu tutum “yumuşak gücün” artışının bir göstergesi olarak değerlendirilmelidir. Yumuşak güçle ilgili uluslararası değerlendirmelerde Türkiye'nin yumuşak gücünün hızla üst basamaklara yükseldiği görülmüştür. 2015 yılında dünya çapında 27. sırada olan Türkiye 2022'de 14. Sıraya yükselmiştir². Bu yükselmenin gerekçelerinden birinin de 2011 ertesinde Türkiye'nin dünyanın en çok sığınmacı kabul eden ülkesi olması gösterilmekte, ayrıca Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA), Kızılay ve Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) vasıtasıyla sağlanan yardımların bu değişime katkıda bulunduğu düşünülmektedir. Pandemi döneminde

---

² E. Yıldırım, s. 2576

Türkiye'nin ihtiyaç duyan ülkelere sağladığı tıbbi malzeme ve aşı yardımı henüz hatırlardadır.

İnsani yardım diplomasisi aynı zamanda etik bir duruşun sonucu olmalıdır. Başka bir deyişle, sadece belli bir “çıkar edinme düşüncesiyle” yapılan insani yardımların yumuşak güç üzerinde doğrudan olumlu bir etkisi olmayacaktır. Türkiye'nin milyarlarca dolarlık harcamaları salt siyasal veya ekonomik çıkar kazanma adına yapmadığı dış gözlemcilerce de dile getirilmektedir. Elif Yıldırım'ın bu yazımızda atıfta bulunulan makalesinde de esas aldığı “Elcano Global Presence İndeksinde” belirlenen sıralamanın bu görüşümüzü teyit eder nitelikte olduğu düşünülmektedir³.

Sağlık Diplomasisi

(Health Diplomacy)

Sağlık diplomasisi ilk kez 1970'li yıllarda Amerika Birleşik Devletleri'nde gündeme gelmiştir. Böylece sağlığın bir dış politika aracı olabileceği kabul edilmiştir. Sağlık diplomasisi, sınır ötesine yapılan sağlık yardımları ve yabancı uyruklu hastaların tedavi maksadıyla ülkede konuk edilmesi suretiyle toplumlar arasında hükümet dışı bir ilişki ve etkileşim alanı da ortaya çıkarmıştır.

İstinye Üniversitesi sağlık ağırlıklı bir üniversitedir. Tıp, Dış Hekimliği ve Eczacılık Fakülteleri ile iki adet meslek yüksek okulu ile sağlık eğitimi konusunda iddialı bir eğitim kurumudur. Ayrıca MLP Care Grubuna bağlı hastaneleri ile güçlü bir tedavi altyapısına sahiptir. Medical Park, Liv Hospital ve VM Medical Park konseptleriyle 14 ilde

---

³ E. Yıldırım, s.2585

28 hastane üst düzey sağlık hizmeti vermektedir. Hastanelerin lkemiz dışından gelen hastalara da bu hizmeti sunacak geniş kapasiteleri mevcuttur.

Kamu diplomasisinin yeni ve önemli bir alanı haline gelen sağlık diplomasisinin Türkiye açısından kapsadığı alanların başında Türkiye'nin sağlık sisteminin tanıtımı ve bu suretle sağlık turizmine katkı sağlamak gelmektedir. Sadece klinik tedavi değil, aynı zamanda da termal tedaviler de bu kapsama girmektedir. Sağlık alanında küresel ve bölgesel işbirlikleri yine sağlık diplomasisi açısından önemli bir boyuttur. Türkiye'nin bu alandaki uluslararası faaliyetleri ülkemizin yumuşak gücünün önemli bir ögesi haline gelmiştir. Sağlık diplomasisi, uluslararası proje çalışmalarıyla güçlenmeye çok uygun bir alan olarak kamu diplomasisinde önemli bir yer işgal etmektedir.

